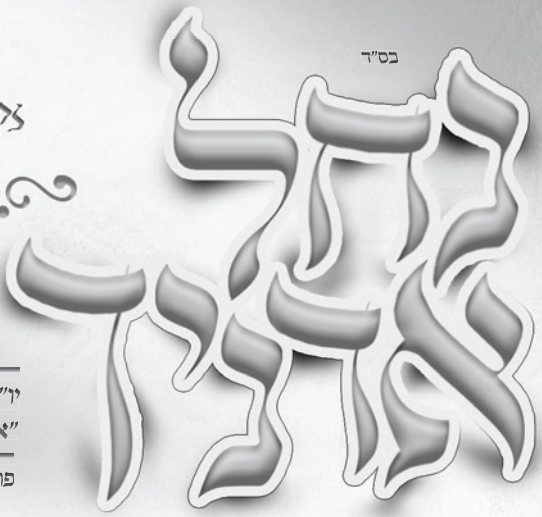

להגדלת נעים תורה וחסידיה
מנדר היוצא מעוד

יו"ל ע"י התאחדות האברכים
"אדנים לתורה" החסידי זוטשקא
פר' ויקרא תש"פ • גליון מ"ב

נחל איתן

טללי טוהר מתוך דא"ח של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

חלוקי הנחל

פלאות התורה מאוצרותיו של
הגה"ה ר' זרח רוזנטל שליט"א

"כלתה נפשי לחצרות ה'"

גדלות הביסופין והתשוקה להיכלי התורה
בעת שנבצר מעמנו לשהות בתוכם

מעולם לא פסקה ישיבה מאבותנו

אמרו חז"ל "מעולם לא פסקה ישיבה מאבותינו", ואפילו במצרים ישבו בני לוי והמשיכו ללמוד תורה וכו'. וקודם חורבן בית ראשון דאג הבורא שיגלו מקודם כבר לבלל החרש והמסגר כדי להקים שם את עולם הישיבות לאחר החורבן, וכך בכל ימות עולם ג"כ בימי צר ומצוק כאשר הגויים אסרו על לימוד תורה ברבים מסרו ע"ז את הנפש וכמו שר"ע המשיך ללמוד ונתפס וכו'.

ואפילו בשנות הזעם בשואה האידימה המשיכו בני"ל ללמוד במחותר, ומיד אח"כ הוקם עולם הישיבות. אבל כדבר הזה שהווה לדאבונו היום, לא היה מעולם בישראל, שנאלצים לסגור את כל מקומות דקדושה בתי כנסיות ומדרשות ישיבות וכוללים בכל העולם כולו, ושבת משש חתן וכלה, ושבת אחים בשבת קודש ושיעורי תורה. ולא עוד שלא נעשה הדבר ע"י מעשה בשר ודם גויים שונאי ישראל או מרשיעי ברית, אלא גזירת מלך היא שגור בורא עולם בכבודו ובעצמו.

ובודאי שחובת השעה להתבונן ע"פ מה שמסר הבורא לחכמי התורה.

מניעת משה מנדרת המשכן וכיסופיו לבך

מובא במדרש רבה בפרשתינו (ס"א) שלאחר שכל כלל ישראל הביא את נדבת המשכן - היתה נפשו של משה עגומה עליו ואמר: הכל הביאו נדבתן למשכן ואני לא הבאתי. א"ל הקב"ה: חייך שדיבורך חביב עלי יותר מהכל שמכולם לא קרא הדיבור אלא למשה "ויקרא אל משה!" ומקשה הקרן לודו אם משה רבינו רוצה להביא עבור המשכן, מדוע באמת נמנע מלהביא, וכי היה חסר לו ביכולת להביא, הלא בנדרים (דף ס"א) מובא שהקב"ה גילה למרע"ה מחצב של סנפירין עבור הלוחות, ומהפסולת נתעשר ביותר, ויכול היה להביא מכל דבר בלי מניעה.

ומתרחץ ע"פ המובא במדרש שיר השירים עה"פ "אפריון עשה לו המלך שלמה מעצי הלבנון עמודיו עשה כסף רפידתו זהב תוכו רצוף אהבה מננות ירושלים", שאין הקב"ה צריך את עצם הכסף והזהב - שהרי לי הכסף ולי הזהב, אלא חפצו ורצונו בנדיבות הלב מאהבת הבורא עבור זה שמוותר על הזהב והכסף שאוהב ורוצה בהם עבור עצמו, ומסרם לבורא! וזוה נעשה השראת השכינה. ולפי"ז מובן שמרע"ה שהיה איש אלוקים ומובדל ופרוש השכינה. וזוה נעשה השראת השכינה. ומכיון שראוה שנוצרו ממונו לקיים המצוה ע"י נתינה בפועל לכן חזר על פרשת ציווי התרומה למשכן שוב ושוב והרי הלומד תורה עולה כאילו הקריב וכו', וא"כ הלימוד בתורה שצריך להביא בנדבת הלב - שכן לפחות יעלה כאילו הביא זהב בנדיבות.

המשך בעמוד ב' <<<

שיחת קודש מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א בענייני הזמן

יום א' פר' ויקרא דהאי שתא

חובת ההתבוננות לעת כזאת

בה' עדיד פי ביה ה' צור עולמים: וממשיך על השפלת גאות הרשעים ואומות העולם: פי השח ישיבי קרום קרנה נשגבה ישיפלה ישיפלה עד ארץ יגיענה עד עפר:

וזאת אשר אנו רואים בזמנים אלו שכל גאות הגויים והממלכות אשר דמו בנפשם שיש להם מציאות כלשהי מתנפצת ומשתברת עד עפר, וכל קליפת הרהב המנוגדת להשראת השכינה בטלה ומבוטלת כלא הייתה. כאשר חשף ה' את את זרוע עזו ומראה לעיני כל הגויים איך ברי' קטנה יכולה לטלטל ולזעזע את כל העולם, וחודרת ההבנה בלב הכל שיש מנהיג לבירה.

וממשיך הנביא ואומר שם (ס"ב, ס"א) ביום ההוא יפקד יהוה בחרבו הקשה והגדולה והחזקה על לוינת נחש ברח ועל לוינת נחש עקלתון והרג את התנין אשר בים: ובתרגום: בעדנא ההוא יסער יי בחריבה רבא ותקיפתא וחסניתא על מלפא דאתרוב פפרעה מלפא קדמא ועל מלפא דאתגאי פסנתריב מלפא תנינא ויקטול ית מלפא דתיקיף פתנינא דבימא: שכל אלו שהתגאו והתרברבו יושפלו עד עפר. וזה שרואים אנו בעת הזאת את ממלכות הגויים נעשים כאפס ואין ורואים שיש מנהיג לבירה.

ומודעת זאת שכל התכלית בכל זה הוא לתקן עולם במלכות ש-י וכל בני בשר יקראו בשמך, כאשר אנו רואים ושומעים יותר ויותר ממלכות פונים אל השי"ת ואפי' בממלכה הגדולה אמריקא קראה להתפלל אל ה' שייסיר מעליהם את המגיפה. ואט אט מחלחלת ההבנה בכל האומות שהשי"ת לבדו הוא עשה ועושה ויעשה לכל המעשים.

ולפני הפסח אמר השי"ת לישראל משכו ידכם מעבודה זרה, ואי' בחיודשי הר"ם דבימינו עיקר העבודה זרה הוא ע"ז דאגוה, וכל המתגאה כאילו עובד עבודה זרה. וזהו 'שבת הגדול' שמשבית ומבטל כל הגדולות דקליפה והגאווה הנוגדת למלכות שמים. ובימים אלו שכל קליפות הרהב מושפלות עד עפר יש לכא"ו"א להתבונן בזה, וקודם כל דבר לפשפש בדקי לבבו ולבטל כל שמץ גאוה וכחי ועוצם ידי. אך בנוסף לכך בשעה שכל העולם עומד משתאה לראות איך ה' מנהיג העולם כרצונו, ומחכים ליעוד הנספך לתקן עולם במלכות ש-י, יש להשתתף בהתבוננות זו ולצאת מההסתכלות הגשמית ולראות תמיד בעין שכלנו שהשי"ת הוא בורא ומנהיג לכל הבוראים.

המשך בעמוד ג' <<<

עומדים אנו בזמנים שכל אחד אשר עינים לו רואה שהשי"ת מעורר אותנו, ד'אויבסטער שאקלט אויף די וועלט. אין אתנו יודע עד מה, אך ברמב"ם כתב שעל כל צרה שבאה על הציבור מצוה להריע ולעורר הציבור לעשות חשבון הנפש על מה באה עליהם דבר זה, והאומר דבר זה מקרה הוא ה"ז מידת אכזריות.

ועל כן על כאו"א לפשפש במעשיו ולבדוק בדקי לבבו, ולב יודע מרת נפשו מה צריך לתקן. אך חוץ מהחשבון הפרטי של כאו"א יש גם עניין של "איש את רעהו יעזור ולאחיו יאמר חזק", שכ"א יחזק את חברו בהתבוננות הנצרכת, להבין ולהשכיל לפי ערך קט שכלנו שהשי"ת חפץ מאתנו שנפקח את עינינו לעזוב את ההסתכלות הגשמית והטבעית ולחיות ב"הכערע בליק" ולהבין מה חפץ מאתנו בעת כזאת.

הנה הזמן אינו זמן פשוט כלא, אנו עומדים אחר שבת פר' החודש, ומתכוננים לחודש ניסן שהוא זמן התחדשות השראת השכינה שבו ירדה שכינה לתחתונים, והי' בחינת 'שמחו השמים ותגל הארץ', ועל יום זה ציפה כביכול השי"ת מיום שנבראו שמים וארץ שנתאווה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים. ובחודש ניסן הוא זמן חידוש הבריאה, דכאשר רואים האילנות מלבליים ומברכים ברכת האילנות בודאי כן הוא גם בפנימיות הבריאה שמתחדשת ופורחת, מחדש שבתשירי ובניסן נברא העולם, וממילא הוא זמן להתבונן שכאשר השי"ת מחדש מלכותו הוא מטלטל את העולם להודיע שיש מנהיג לבירה שמי יאמר לו מה תפעל.

השפלת קליפת הרהב בימים אלו

והנביא אומר (שעי" ס"ב) לך עמי בא בחדריך ו סגר דלתך בעדך חבי מעט ידוע עד יעבר זעם: והפסוקים בתחילת הפרק הם (ש"ס, ה"א) ביום ההוא איש יושר השירי יהא בארץ יהודה עיר עזלנו ישו עה ישית חומות וחל: פתחו שערים ויבא גוי צדיק שימר אמינים: ובמצודת דוד פי "פתחו שער ירושלים ולא תפחדו ובפתחי השערים יבא ישראל שהיה שומר ומצפה להאמנת הבטחת הא-ל".

רואים אנו שבזמן כזה אשר הוא בבחי' 'בא בחדר וסגור דלתך בעדך חבי עד יעבור זעם' נדרש מעמנו האמנת הבטחת הקל, והבטחון והאמונה בישועתו. וזה שממשיך הנביא: בטחו

יהי רצון מלפני אבינו שבשמים לרחם עלינו ועל פליטתינו. ולמנוע משחית ומגפה מעלינו ומעל כל עמו בית ישראל. ונאמר אמן:

נחל קדומים

דברות קודש ממעיין נובע, כ"ק מרן רבוה"ק ז"ע

עזיבת הגשמיות והשפלות הדרך לעבוד"ה

דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם אדם כי יקריב מכם קרבן לד' מן הבהמה מן הבקר ומן הצאן תקריבו את קרבנכם, אם עולה קרבנו מן הבקר זכר תמים יקריבונו אל פתח אהל מועד יקריב אותו לרצונו לפני ד' (ויקרא א, ב-ג). פירוש, [אדם כי יקריב מכם קרבן לד'] אדם שרוצה להתקרב עצמו להיות דבוק בהבורא ב"ה, מן הבהמה, פירוש שבתחילה צריך להרחיק עצמו מן תאות הבהמיות, שלא יעשה להנאת עצמו, רק למען לקיים מצות הבורא ב"ה, ואחר כך "מן הבקר" הוא לשון ביקור ודרישה, שיתחיל לדרוש ולחקור איך לקרב עצמו בהשם יתברך, על ידי תורה ותפלה, ואחר כך "ומן הצאן" רומז על מדת השפלות, על דרך 'צעירי הצאן' (ימיה מט, ט), פירוש שאחר כל זה ידע בנפשו שלא עשה עדיין כלום, ועל ידי זה תקריבו את קרבנכם.

וזהו אם עולה קרבנו מן הבקר פירוש אם עלה למעלה, להתקרב ולדבק עצמו בהבורא ברוך הוא, על ידי תורה ותפלה שמרומז ב'הבקר' כנ"ל, זכר הוא לשון זכירה, תמים הוא לשון תמימות, פירוש שתמיד יזכור להיות תמים במעשיו, כמ"ש [תמים תהי' עם ד' אלקיך] (דברים יח, ג), 'תמים תהי', אזי 'תהי' עם ד' אלקיך', שתזכה להתדבק בו יתברך שמו.

(רביה"ק ד' מרדכי מנדבורנא ז"ע)

חשיבות עבודת קרובי חומר

אדם כי יקריב מכם קרבן לד' (ויקרא א, א). הפסוק מרמז לנו דרך מוסר לעבודת ד'. "אדם" יען אשר הוא קרוץ מחומר ונוטה בטבעו לחומריות, לכן "כי יקריב מכם", כל מה שיקריב מעצמו, כל משהו שיותר מעצמו במה שהוא יכול ומסוגל לך, זה כבר נחשב לו "קרבן לד'". ואמר הכתוב, שתשוקתו של הקב"ה הוא שיקריב האדם את קרבנו "מן

הבהמה", כלומר מן הבהמיות שלו כי אדם יכול לחיות כל חייו כאדם, ויכול לחיות ח"ו כבהמה, והחילוק הוא במחשבה דקה. כמ"ש רז"ל (מדרש) בשנים שצלו את פסחיהן, אחד אכלו לשום מצוה ואחד אכלו לשום אכילה גסה. כי אם עושה כל מעשיו לשם שמים, אז הכל נחשב אצלו לרוחניות, ונעשה מן הגשמיות "קרבן לד'", פירוש מקרוב לאלוקות. ואתה מחשבה דקה היא הנסיון הגדול של האדם, והוא הקרבן האמיתי המיוסד על מסירות נפש של היהודי לד', ועל יסוד זה בנוי כל עבודת האדם.

ולכן אם חטא ח"ו אדם מישראל, עליו להקריב "קרבן לד'" מן הבהמה. כי כל הנפילה של האדם נובע מכך שבמקום להקריב את הבהמיות אל הקדושה, השליט את הבהמיות על הצורה רח"ל, ולכן נכשל בחטא. ולתקן זאת עליו להקריב קרבן "מן הבהמה", אשר העיקר בזה הוא המוסר שעליו ללמוד מהקרבנות הקרבן, לזבוח את הנפש הבהמית ולקרבה אל הקדושה.

(כ"ק רבינו הנחל יצחק ז"ע)

לשעבר המחשבה שבחמ

ויקרא אל משה - א' זעירא. הנה בכל יקר פי' דא' הוא ראש האותיות, וכן ויקרא הוא ראש והתחלת הלימוד עם ילדי ישראל, ולכן נרמז בזה אל"ף זעירא, שזה ההתחלה שמלמדים ומאלפי"ם בינה לילדי ישראל הקטנים.

ונראה להוסיף בזה, מה שמתחילים מיד עם ילדי ישראל בפר' עולה שהוא התחלת הפרשה, כי עולה באה לכפר על המחשבה שהיא במח, שזה ראשית כל עשי' שמתחלת במחשבה. וכאשר משעבדים להשי"ת את המחשבה שבחמ רחי כל החושים משעבדים לעבודתו ית"ש, והפצים להכניס ולהשריש ידיעה זו בילדי ישראל בראשית דרכם, לכן זה תחילת לימודם.

(כ"ק מרן אדמו"ר ז"ע)

נערך ונלקט ע"י הר"ר משה מנחם הכהן הי"ו

אמרים ערבים ממאורי החסידות

ערבי נחל

אלוף לשון לימוד, זעירא, להקטין עצמן, והבן. (דגל מתנה אפרים)

מיתוק הדינים כשיודעים שהכל לטובה

הנה ראיתי בס' "אורח לחיים" על ויקרא - שהוא א' זעירא, דהנה אותיות ק"ר הם לא טובים, והם מצירוף ש"ק"ה, ולכן צריכין להמתין או באות העי"ן ויהי' נקרא קר"ע, או באל"ף ויהי' נקרא קר"א לשון חיבה, ע"ש. והנה נראה לע"ד לפרש דבריו, דהנה אם יש לאדם איזה רע ח"ו, וזהו בא מהאותיות ק"ה, לכן צריכין להמתין או במה שידע שהשי"ת נותן לו זאת לכפר עוונותיו, וזה קר"ע רע גור דינו, או שיכול להיות שיהי' לו איזה טובה עי"ז, כמצינו בר"ע וכן בנחום איש ג"ז, שאמרו על הכל ג"ז לטובה, ולבסוף נעשה כך, וזהו קר"א לשון חיבה.

(אך פרי תבואה)

א' זעירא - פתח כפתחו של מחט

אלף זעירא בויקרא, שאל"ף ר"ת פתחו ל' א'חותי, ודרשו חז"ל פתחו לי פתח כחודו של מחט, ולכן א' זעירא לרמז על פתח קטן. (זרע קודש, ליקוטים)

וא"ל הקב"ה חייך שדיבורך חביב עלי יותר מהכל וכו' שנדיבת הלב של מרע"ה בזה שדיבר וקרא תורת הזהב, בזה היה מונח יותר השתוקקות וכיסופים מכל אלו שהביאו בפועל, כי ליבו היה מלא השתוקקות וכיסופים לתת כשאינו יכול - כי אין לו! ובפרט כשראה שיש בהישג יד - ובכ"ז א"א!! ולכן ביום חנוכת המשכן - קורא לו ה' בקריאה של חיבה "ויקרא אל משה", שאע"פ שלא תרם כלום נחשב שהוא התורם העיקרי בגלל שבבחינת ההשתוקקות גדול היה מכולם!!

גדלות הכיסופין לה' גם כשלא נתממשו

והנה מצינו בב"ב (ע"ה) מעשה שרבי אליעזר ור' יהושע היו באים יחד בספינה והיה ר"א ישן ור"י ניעור, ונודעו ר' יהושע ומתוך כך ננער ר' אלעזר משנתו, ושאל את ר' יהושע ממה נודעו, וא"ל ר' יהושע שראה בתוך מי האוקיינוס מאור גדול! וא"ל ר' אלעזר שכראה ראה שם את עיניו של הלוייתן! שנאמר בו "עיניו כעפעפי שחר". ומה הענין שעניו הלוייתן כ"כ מאירים.

ומובא ברמ"ע מפאנו בעשרה מאמרות (חקור דין ח"א ס"א) שכסעודת הלוייתן והשור הבר של לעתיד לבוא (שהוא הסעודה שתהיה בחינת ממוצע בין העולם הגשמי שלנו כדי לעבור לעולם העליונים החיים בלתי חמרים) ובסעודה זו יהיה שני חלקים כנגד שני חלקי העוה"ז. השור הבר (שהי' ביבשה) הוא כנגד חלק היבשה - שהוא שכר על מה שעשינו בעבודת ה' למעשה בפועל. [נכמובא במה"ל שהשור תפקידו להוציא מהכח שיש באדמה את הפועל שיצא הרבה תבואה, וזה "ורב תבואות בכח שור"] אבל הסעודות לוייתן הוא כנגד החלק של הים שמסמל את הרצונות והשאיפות והכיסופין שרצינו לעשות ולא תמיד התקיים אותו רצון בפועל, שעל עצם הרצון והשאיפות מקבלים שכר. וזהו "לוייתן זה יצרת לשחק בו" ששכר זה הוא בבחינת שחוק עשה לי אלוקים, שמקבלים שכר עצום כזה על עצם הרצון. ולזה עיני הלוייתן שהם מסמלים את העתיד שרואה לפניו את העתיד למה שרוצה להגיע - וכבר מאיר אותו רצון לעשות בעתיד!

וכמו שכתוב בזה"ק (מפ' תרומה דף ק"ה) אמר רבי יצחק כמה רחמנותא דקוב"ה עם בראיו, שאפילו רשע גדול והרהר בתשובה ולא עשה בפועל תשובה ומת - ויקבל עונשו ר"ל על מה שלא היה טוב, אבל אח"כ אותה מחשבה טובה עולה לפני מלכא עילאה ואינה סרה משם עד שהקב"ה מתקין לאותו רשע מקום בשאול תחתית ושוברת כל החומות הקשים ומציפה את הנשמה מהשאו! שאין מחשבה ורצון טוב שנאבד מלפני הקב"ה!

וזה ג"כ הכונה בגמ' (חולין קפ"ו ע"א) שכל מה שיש ביבשה יש חוגמתו בים וג"כ מה שביבשה טמא - בים טהור! ז"א שג"כ מה שבעולם היבשה הוא בחינת טמא - שלמעשה לא עשה מה שצריך, אבל בים - בעולם הרצון והשאיפה אם השתוקק ונסכף לעשות טוב ה"ה טהור!

הכיסופין כאשר נבצר מעמנו עבודתו ית' בונה את המשכן

והשתא נראה נפלאות מתורתנו הק', כיון שהמשכן כולל ג"כ כל מציאות העוה"ז שהוא בחינות הים והיבשה, על כן כדי שיהיה מחיצה בינו ובין העולם הגשמי וזה נעשה ע"י הקרשים של המשכן והחצר וזה ע"י בחינת יבשה שהוא עשה בפועל ולמעשה, ולכן אותם קרשים - היה צריך שיהיה בזה טירחון בפועל של יעק"א ובנ"י שנשאו אותם קרשים כבדים עד המדבר. אמנם בשורשם הם מגיעים ג"כ מהגן עדן כמובא במדרש ר"י אבן סעיה, ולכן יכלו לקשר שמים וארץ אהרדי.

אבל פנימיות המשכן שיהיה ראוי להשראת השכינה - מובא בזה"ק (ח"ב קמ"ו ע"א) אדמו"ר רצוני לדור ביניכם אבל איני יכול עד שיהיה בחינה של נדיבות הלב שמהרצון והרוח שלכם תקחו אותה!

וכן מובא באריכות בדרכי נועם מהזה"ק שרק ע"י השתוקקות וכיסופין להשראת השכינה בינו יכול היה להעשות המשכן, ולכן כל ענין העגל היה לגרום לריחוק הנורא ולהרגשת הצער עד כדי כך ש"על משכבי בלילות קיקשתי את שאהבה נפשי" דקאי ע"ז שלא יכלו לישון מרוב השתוקקות לקרבת ה'. וכן ג"כ מבאר מהר"ם שפירא מלובלין את הפסוק "עמדיו עשה כסף רפידתו זהב", שכאן הכונה לכלי המקדש שנתקדשו בקדושת הגוף, אבל תוכו פנימיות המשכן והמקדש רצוף אהבה של בני ישראל! וכן מפורש באלשיך הק' שאף המשכן היה מהי"ג דברים המנויים בתורה, אבל פנימיות המשכן - הנשמה והחיות שלו, זה התשוקה והאהבה של בני ישראל. וכן איתא בשם שמשואל שלכן כאשר סימנו לעשות את המשכן בכ"ה בכסליו הכניסו הכל לאוהל והיו מכוסים עד כ"ג אדר שבעת ימי המילואים ור"ח ניסן שרק אז התחיל עבודת המשכן בפועל, כדי להכניס הנשמה והחיות שמגיע מהשראת השכינה, לזה היה צריך השתוקקותם ורצונם במשכן. והיו באים למשה רבינו לברר כל יום אם כבר הגיע הזמן - וזה גופא יצר את פנימיות המשכן.

וא"כ עתה שנבצר מעמנו להיות במשכן מעט - בהיכלי התורה בישיבות ובכוללים, הכל הוא כדי שע"י ההשתוקקות והכיסופין לקרבת ה' בבית המקדש מעט שמתעורר בלבבנו, השתוקקות וכיסופין אלו יבנו בית מקדש, ונזכה עוד האי שתא לאכול מן הזבחים ומן הפסחים אשר יגיעו דמם על קיר מזבחך לרצון אבי"ה.

התחדשות הבריאה והשראת השכינה בימים אלו

כן יש להתבונן שהשי"ת עומד לחדש הבריאה מחדש, ואי' בספה"ק שכמו שקודם פריחה יש רקבון הגרעין, וכל דבר המתחדש הוא רק אחר גולם, כך יש בכל דבר וכמו"כ גם עתה העולם "באקומט א שאקל" לפני התחדשות הבריאה מחדש.

וכיון שעיקר התכלית הוא שישירה השי"ת שכינתו בתחתונים, ונראה עין בעין זה קלי ואנוהו. וכמו שנא' (ישעי' לט) "השיר יהי לכם כליל התקדש חג", שבעת שיגלה השי"ת שכינתו נשיר ונרנן ונודה להשי"ת על כל מה שהבנו בשכלנו, ועל כמה שלא הבנו. אך עתה הוא זמן של לך עמי בא בחדר וסגור דלתך בעדך ובתרגום אומר אזיל עמי עבד לן עובדין טבין דיגנון עלך, וברשי"פ דקאי על חדרי תורה בבתי כנסיות ובבתי מדרשות, שעלינו להכניס עצמנו בתורה ועבודה, ולהתבונן ולהחזיר בצאצאינו שטלטול העולם הוא כדי לטהר רעיונו ממחשבות הרהב למען יוכל השי"ת לחדש את הבריאה. אמנם עת צרה הוא ליעקב אך ממנה יוושע תשועה גדולה ע"י התבוננות נכונה. התייצבו וראו את ישועת ה' אשר יעשה לכם היום. זהו ההתבוננות הכללית שהיציב האדם על מעמדו להתבונן שאין עוד מלבדו.

ורואים אנו בפרשת הקמת המשכן שאמר משה לישראל והיה נועם ה' אלוקנו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו כו', ואח"כ יש בתהלים את ה'שיר של פגעים' יושב בסתר עליון וכו', רואים אנו שכאשר בא הקב"ה להשרות שכינתו בתחתונים צריך שיהא המקום ראוי להשר' השכינה במקום זך, וע"כ יש בקשה מיוחדת מהשי"ת שיצילונו מכל פגעים רעים גשמיים ורוחניים. אך רואים אנו בהמשך הכתובים שהעצה לכן הוא רק אמונה בהשי"ת זה המשך הפסוקים - אמרו ליהנה מַחֲסִי וּמַצִּיְדֹתַי אֶל-הַיְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְתַחַת-יְנַפְּוּי תַּחַסֶּה צָהַר וְסַחַר אֲמַתּוֹ: לֹא-תִירָא מִפְּחַד לַיְלָה מִחַץ יַעֲרֹף יוֹמָם: מִדְּבַר בָּאֵפֶל יִהְיֶה מִקְטָב יָשׁוּ ד-צַהָרִים: לַבִּטּוֹחַ בַּהֲשִׁי"ת שִׁיבִילֵנו מִכָּל דָּבָר וּפְגַעִים רַעִים, והעצה היעוצה לחזק עצמנו בזמנים אלו ע"י שיר של פגעים זה שהוא שיר אמונה ובטחון, שכמה שיותר יא אלוקי אבטח בו, יא יותר מחסי ומצודתי, וצריך לשנן זה ולחיות עם אמונה זו.

השראת השכינה עוצרת בעד המגיפה

ובסוף ספר שמואל בעת אשר היה המגפה בעם ישראל ודוד המלך התחנן לפני השי"ת יען היה עת צרה גדולה ליעקב שנא' (שמואל ב' פרק כז) וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל-יְהוָה צִרְלִי מֵאֵד נְפֹלָה: נָא גִידִי-לִּי הַיְיָהּ פִּי רְבִים וְחַמּוֹ וְגִידִי-אֵדָם אֶל-אֶפְלָה: וַיִּתֵּן יְהוָה דָּבָר בְּיִשְׂרָאֵל מֵהַבֶּקֶר וְעַד-עַתַּ מֹּדַע וְכו'. וכת"י וַיִּשְׁלַח יְהוָה מַלְאָךְ: וַיִּרְשָׁלַם לְשַׁחֲתָהּ וַיִּנְחַם יְהוָה אֶל-הַרְעָה וַיֹּאמֶר לְמַלְאָךְ הַמְשִׁיחִית בְּעָם רַב עֲתָה הֲרַף יָדְךָ וּמַלְאָךְ יְהוָה הָיָה עִם-אֶרֶץ הָאָרֶז וְהָאָרֶז הַיָּבֵסִי: ודוד התחנן במר נפשו וכת"י וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל ה' בְּרָאָתוֹ אֶת-הַמְּלָאךְ הַמַּפֵּה בְּעָם וַיֹּאמֶר הִנֵּה אֲנִי חָטָאתִי וְאֲנִי הָעֹנִיתִי וְאֵלֶּה הַצֹּאן מִהָ עֵשׂוֹ. עד שבא גד הנביא ואמר לו שיקים מזבח בגורן ארונה היבוס, ורשי"פ' שהיה ארונה מתחבא מפני המלאך, עד שוַיִּשְׁקַף אֶרְוָנָה וַיְרֵא אֶת-הַמְּלָאךְ וְאֶת-עֲבָדָיו עֹבְרִים עָלָיו וַיִּצְאֵ אֶרְוָנָה וַיִּשְׁתַּחוּ לַמְּלָאךְ אֶפְיוֹ אֶרְצָה: וכת"י שקנה דוד מידיו את חלקת הגורן, וַיִּבֶן שָׁם דָּוִד מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיַּעַל עֹלוֹת וַיִּשְׁלָמֵם וַיַּעֲתֶר יְהוָה לְאַרְץ וַתַּעֲצֵר הַמְּגַפָּה מֵעַל יִשְׂרָאֵל: רואים אנו שהכנת מקום להשראת השכינה בכוחה לעצור את המגיפה. וחדש ניסן עת הקמת המשכן הוא זמן לבקש ולהתחנן שיתמלא רצונו של כביכול ב"ה שנתאוה להיות לו דירה בתחתונים, וחפץ ומתחנן לישראל שיבקשו ע"כ וידרשו לציון, והוא הזמן להכין עצמנו ככל יכולתנו להיותנו ראויים להשראת השכינה שבכוחה לעצור המגיפה.

להבין מקום הראוי להשראת השכינה

ועתה יש לנו להתבונן איזהו ההכנה הנצרכת לנו לייעוד הנספך שישירה הקב"ה שכינתו בתוכנו. ובספה"ק

תפארת שלמה וחיודשי הר"ם אומרים דמאה האדנים המה היסודות להקמת המשכן, ומרמזים על מאה הברכות בכל יום שתיקן דוד המלך ע"ה אחר המגיפה, שכל ברכה שמדברים אל ממ"ה בלשון נוכח, מביא להשראת השכינה. וכל הזכרת אדני' הוא אד"ן להקמת המשכן בבית כל איש ישראלי ובכללות. ובודאי עתה הוא הזמן להתחזק בעניין מאה ברכות בכל יום לאמרם בכוונה, ולהשריש זאת בלב צאצאינו להיותנו ממשיכים השראת השכינה להאי עלמא ולעצור המגיפה וגזירה קשה מעמ"ל. ומסכנת ההתפשטות של המגיפה נראה, והלא מידה טובה מרובה, ובודאי כח הקדושה שנעשה ע"י מעשינו הטובים והשראת השכינה על ידיהם מתפשטים והולכים יותר ויותר. ועוצרים המגיפה.

ומכיון שעומדים אנו לקראת היו"ט הגדול והקדוש חג הפסח, שיהא בס"ד מתוך הרחבת הדעת ושלות הנפש, והדבר היחיד שיש לנו עתה הוא התחזקות באמונה ובטחון, שזה חפץ ה' מאתנו כעת שנחיה באמונתו ושיעשה כל אחד בביתו משכן להשראת השכינה בתורה ועבודה ויר"ש, ולסובב עצמנו בחומת אש מכל דבר המפסיד השראת השכינה. ומן המותר לדבר על חובת ההתרחקות מכלי המשחית והטכנולוגיה למיניהם הגורמים היפך השראת השכינה, ולהוסיף בתורה ועבודה וברכות כוונה ולקרב עצמנו להשי"ת. והיה נועם ה' עלינו שנחיה עם קרבתו יראתו ואהבתו. ועי"ז נזכה ליושב בסתר עליון שישירה השי"ת שכינתו בינינו ונצל מכל פגעים ומרעין בישין.

ובימים ההם בימי דוד כאשר רצה לעצור המגיפה עשה פעולות לכך ע"י קניית חלקת המקדש ובנאו שלמה בנו, ועתה מייחלים ומצפים אנו לישועה הגדולה שישירה השי"ת שכינתו בתחתונים והיא "ישמחו השמים ותגל הארץ".

והנה אמרנו בשב"ק בפי"ט "ראשון הוא לכם לפסוח עליכם להתקדש בתוכם קדוש" והזכרנו ברעוא דרעוין ד'פסוח' הוא מלשון רחמנות - 'פסוח והמליט'. ואו' השי"ת לישראל ראשון הוא לכם לפסוח עליכם, אם לרחם עליכם, הרי אני קודם לכם, יותר ממה שמרחמים אתם על עצמכם הרי אני מרחם עליכם. וכל טלטול חזעזעו שעוברים על העולם ועליכם הוא רק "להתקדש בתוכם", להבין ולהשכיל להכין מקום להשראת השכינה, הלא השי"ת הוא קל מלא רחמים, וכדהמליצו צדיקים הווא כביכול כחית המלאה על גדותיה ברחמים ועל כל ניד נשפכים הרחמים על גדותיהם. ואין חפצו אלא שנבין שעתה הוא כבר "די העכסטע צייט" שיהא כבר השראת השכינה וישמחו השמים ותגל הארץ.

והנה כאשר עומדים אנו לפני ר"ח ניסן, הלא מתאמרא ממרן הבעש"ט הק' דר"ח ניסן הוא ר"ה למלכים, ויש כח ביום זה להפך שרי מעלה שיהיו לטובת ישראל, ובודאי

עתה הוא הזמן שרוצה השי"ת להפך ולחדש את כל מלכותו מחדש שיהיה אך טוב לישראל, והיא ניחא למעלה ולמטה. הלא אין להשי"ת אחרים מבלעדי ישראל, ואין לישראל אחר מבלעדי השי"ת. וכדאמר' בפי"ט לכם הוא ראשון נצורי כאישון להעריץ לקל אחרון וראשון קדוש, השי"ת אומר לישראל הרי אני שומר ומשיגח עליכם כעל בבת עיני, אין השגחה פרטית גדולה וחביבה יותר מזו.

על כן אין לנו מה לדאוג ולפחד כי אם להיות סמוך ובטוח בה' ובישועתו, התייצבו וראו את ישועת ה' אשר יעשה לכם היום, אין חפץ ה' אלא להשרות שכינתו בתוכנו ובאמונתו נחיה למען דעת כי ה' עמנו בכל עת. כת"י "משמים השמעת דין ארץ יראה ושקטה", כל ה"ראה" הפחד והבהלה האופפים את היקום הוא רק למען ה"שקטה" לכוון מלכות שמים בשלמות ויאמרו בגויים ה' מלך. וכל מי שעינים לו פוקח ומתחיל לראות. שלה' המלוכה ומושל בגויים ואף בגויים ניכרת מלכותו. ואסור לנו להחמיץ "הויעכע זמנים" כאלו.

הצפייה הנדרשת לבניין ביהמ"ק שעוצר המגיפה

ובסוף שמואל איתא עה"פ (שם"ה) ויעתר ה' לארץ וכו' מביא הרד"ק וז"ל: 'ובדרש (מש"ל, ד) כל אלפים האלה שנפלו בימי דוד, לא נפלו אלא על שלא תבעו בית המקדש; והרי דברים קל וחומר: מה אם אלו שלא היה בימיהם ולא חרב בימיהם, נפלו על שלא תבעו אותו, אנו שהיה בימינו וחרב בימינו, על אחת כמה" - שאנו צריכים לדרוש ולבקש את בנינה. וכהרמז בהלכה הפסוקה "שואלין ודורשין בהל' הפסח קודם הפסח שלושים יום", ששואלין הוא לבקש - בעט"ן, ודורשין הוא לדרוש - פאדערין'. שקודם הפסח יש לנו להתחנן ולבקש שזוכה להקריב קרבן הפסח במועדו, ולדרוש לציון שדורש ומבקש אין לה, ולזה מעורר אותנו השי"ת להיותנו מתחננים ע"כ. וממשיך הרד"ק ואומר: "מיכן התקינו זקנים ונביאים ליטע בפייהם שלישראל, להיות מתפללין שלשה פעמים בכל יום: השב שכינתך לציון וסדר עבודתך לירושלם".

הלא זה רבות בשנים שהשי"ת מצפה שנתחנן על הגאולה העתידה לחדש ולכוון מלכות שמים בשלמות. חודש ניסן הוא ודאי עת פקידה. אין אתנו יודע עד מה, כל סימני פעמי הגאולה אינם אלא כדי לומר "אבא כך כתוב בתורה שצריך לגאול את ישראל אך ודאי הוא עת לבקש ולהתחנן על כך שתחזינה עינינו בשוֹבן לציון ברחמים, ויתגלה הפרה האדומה לטהר את ישראל וזוכה להקריב קרבן הפסח במועדו, ויעלו לציון בשמחה וברננה.

ויעזור השי"ת שנצל מכל פחדים וזוכה לראות את ישועת ה' מתוך שמחה ושלות הנפש, בשובה ונחת ותשוען, בניסן נגאלו ובניסן עתידים להגאל אכי"ר.

בשורה טובה תדשן עצם

הננו להודיע לצמאי דעת שוחרי חסידות

כי לאור המצב השורר בעולם

אשר מחמתו נבצר ממרן אדמו"ר שליט"א

למסור את השיעורים הקבועים בתורה וחסידות

נתבשרנו כי בעז"ה יתחיל אד"ש למסור את השיעורים

תמידים כסדרן ע"י הטעלפאן

ויועלו אחר כן על המערכת להחיות עם רב

ניתן לשמוע השיעורים בקו

מערכת זוטשקא: 072-318-1866

בברכת והסירותי מחלה מקרבך

נערך ע"י הרה"ג ר' נפתלי מרדכי ראזענבעים שליט"א

ביעור חמץ

הנה ראש חודש ניסן כבר עבר חלף לו, קווינו והתפללנו לנורא עלילה שיסר מעלינו כל נגע ופגע, ויתקיים בנו מה שקראנו לפניך, ולא יהיה בכך נגף למשחית בהכותי וגו' (שמות יב, ג), ומקוים אנו עדיין לישועה גדולה. ולעת הזאת אין לנו כי אם התורה הזאת שחייבה אותנו לבער ולהוציא את החמץ מרשותינו. וכיון שאין בכוח של כל אחד לקרצף הקירות, כיון שטרודים אנו בילדינו היקרים לנו, וביותר שיש הרבה אנשים שהם נמצאים ר"ל בבית, והבלבול שורר בעולם ואין אתנו יודע עד מה, לכן הבה ונתבונן מהו החיוב שציוותה תורה לבער ולנקות חמץ, ומהו ההידורים שאפשר לוותר עליהם שנה אחת. ועוד שיש הרבה אנשים שיעשו יו"ט לעצמם בביתם, וההוצאות גדולות לכן נשתדל להביא בקצירת האומר פרטי דינים אלו בס"ד:

ארון בגדים - של ילדים, וכן ארון צעצועים, הרי הם מקומות שמכניסים בו חמץ, [כמו אלו שאינם רוצים לקחת הסנדוויץ' שהאמא הכינה עם כל הלב...], ולכן חייב בבדיקה וכו"ל. ומ"מ אם אינו רוצה להשתמש בארון זה כל ימות החג, יכול למכור אותו לגוי ואינו חייב בבדיקה. אבל ארון בגדים של מבוגרים הרי הם כמקום שאין מכניסים בו חמץ, ואינו חייב בבדיקה:

בגדי ילדים - מן הדין חייב בבדיקה כיון שדרך הילדים להכניס חמץ לכיס, מ"מ כיון שמכבסים אותם עם אבקת כביסה שפוגם החמץ עד כדי אכילה, לכן אינו חייב לגרד הכיסים, אלא יש להכניס ידיו לכיס לבדוק אם לא נשאר שם כזית חמץ:

ארון של מגבות - אם אין לו ארון מיוחד למגבי מטבח או מגבי יד, חייב בבדיקה, כיון שבאמצע הסעודה הולך ומוציא משם מגבת ולפעמים פתו בידו וי"ל שנפל שם פירווי חמץ. אבל אם יש לו ארון מיוחד למגבות אלו, חייב לבדוק רק אותו ארון, אבל ארון עם כל שאר המגבות אינו חייב בבדיקה כלל, אמנם אם יש ילדים קטנים בבית, חייב לבדוקם, כיון שיכולים להכניס שם חמץ:

ארון מצעים - אינו חייב בבדיקה:
כורסאות וספות - חייבים בבדיקה, כיון שאוכלים עליהם קינוחי סעודה למיניהם, או ילדים שאוכלים שם. אבל מי שיש לו כיסוי תמיד עליו, אינו חייב בבדיקה:

מנהג ישראל קדושים שמנקים את הבתים מכל שמץ של חמץ, ואף אותם מקומות שמעיקר הדין אינם חייבים בבדיקת חמץ, מנקים ומברישים אותם הדק היטב, ויש להם על מה שיסמוכו (שו"ע סימן תמב סעיף ו). מ"מ יש לדעת כי אבק וקורי עכביש אינם חמץ כלל, אלא הידור הוא שיש להוציא לכבוד שבת ויו"ט (שו"ע הרב סימן רסב סעיף ב, משנה ברורה שם ס"ק ג), ואינו ענין מיוחד לפסח כלל.

עוד טעות נשתרש אצל המון אנשים ונשים שכל הנקיונות שצריכים לעשות בבית, חייבים לעשותם ערב פסח דייקא, כגון ניקוי הנורות ולסייד הקירות, וליבון הוילונות, וחילופי סדר הבגדים מחורף לקיץ. ולכן אף מי שרגיל לעשות כן אינו צריך לעשות ע"י התרת נדרים כלל, אף שדבר טוב הוא מ"מ השנה יש להקל בזה:

ספרים - אותם שמשתמש בהם כל השנה על השלחן, כגון זמירות לשבת, ברכונים, וכדומה, לכתחילה ימכרו במכירת חמץ. וכל שאר הספרים אינו אלא הידור לנקותם ולבודקם, ולכן במקום לחץ יש להקל בזה:

ארונות שמוכרם לגוי - מן הדין אינו חייב בביעור ובבדיקה כלל, מ"מ אף שנהגו לנקותם בכל שנה, מ"מ יש להקל וכו"ל. אבל אותם הארונות שבוודאי השתמש בו לחמץ כל השנה ורוצה להשתמש בו גם בפסח, חייב בבדיקה בכל הלכותיה ודקדוקיה:

צעצועים - אותם שאינו רוצה להשתמש בהם בפסח כלל, ימכור כל החמץ שעליהם במכירת חמץ ואינו חייב לנקותם כלל. ואתם שרוצה להשתמש בהם בפסח, לכתחילה ישנו באמבטי' עם מים וסבון כדי להסיר כל החמץ הנדבק בו, ולפחות יבדוק אם אין ביניהם חתיכת ביגלה או ביסקוויט וכדומה, אבל אין חיוב לגרד כדי להוריד כל לכלוך שאינם חמץ כלל. אמנם יש לזהר שלא להעלות על שלחנו כל ימי החג, אבל אין לאסור מלשחק בו בפסח אע"פ שלא עבר ניקוי יסודי:

קדירות ומחבתות ותנורים - כגון סיר של הטשולנט, תנור של חמץ, או המיקסר של החלות הטעימות, אין צריכים לגרדם מכל שיירים הנדבקים ושומנים הנשרפים, כיון שאינם חמץ כלל, שהרי אין בהם כזית, וגם אין חוששים שמא יבוא לאכול השומן הנשרף בו. וביותר שרוב ישראל יש להם כלים מיוחדים לפסח, לכן אין מן הצורך לגרד ולצחצח הקדירות כדי למכרם לגוי כיון שממילא אין לו שום חילוק אם הם מצוחצחים או מלוכלכים...:

מכירת חמץ - מותר למכור לגוי ע"י קנין גמור אפילו ודאי חמץ, אע"פ שיודע שיקנהו ממנו לאחר הפסח (שו"ע סימן תמח סעיף ג), ואינו חייב להוציאו לגמרי מרשותו, אלא יכול למכור לו מקום מסוים בביתו, ויסגור החדר (משנה ברורה שם ס"ק יב). ואע"פ שמנהג ישראל הוא שאין מוכרים ודאי חמץ, מ"מ השתא יש להקל בזה. ובפרט לאותם אנשים שיודעים בנפשם שיצטרכו ליכנס לבידוד תיכף אחר המועד, כגון אלו החוזרים מחו"ל מותר להם למכור ודאי חמץ, ואין צריכים התרת נדרים ע"ז, כיון שאינו רוצה בהתרתו אלא מתוך הדחק הוא עושה כן:

מכירה ע"י הטלפון וכדו' - נהגו ישראל למנות הרב שליח למכור חמצו לגוי ע"י קנין ושטר הרשאה, מ"מ מי שאינו יכול להגיע לרב בעצמו יכול למנות הרב שליח אפילו ע"י הטלפון או ע"י פקס וכדו', ומ"מ יראה לסדר השכר טיחא של הרב בהזדמנות אחרת אחר המועד:

ויה"ר שבזכות קיום מצות ביעור חמץ נזכה עוד בהאי שתא לאכול מן הזבחים ומן הפסחים אשר יגיע דמם על קיר מזבחך לרצון בבריות גופא ובהנורא מעליא בב"א:

גלה כבוד מישראל

יחד עם כל בית ישראל מבנים אנו מרה על הסתלקות של האי גאון וצדיק, חוטר מגזע אראלים ותרשישים רועה נאמן לעדתו על ישראל הדרתו

נכדו הגדול של

כ"ק רבינו הנחל יצחק זי"ע
כ"ק הרה"צ ר' אורי אשכנזי זצוקללה"ה

מסטאניסלאוו אלעסק - לאנדאן

רפו ידיים ונמס כל לב והיה למים

והשי"ת ינחמנו בכפליים בניין ציון וירושלים

הודעה חשובה

לאור המצב השורר בעולם ובארצנו כל החפץ לקבל את הגיליון באימייל

נא לשלוח בקשה לאימייל
a66136133@gmail.com

ויוכל לקבלו בעז"ה

בברכת ונתתי שלום בארץ
והסירותי מחלה מקרבך

המערכת

הרה"ק רבי אברהם יהושע העשיל מאפטא זי"ע

ליומא דהילולא ה' ניסן תק"ח - תקפ"ה

הרב האי גאון עטרת תפארת ישראל, ראש גולת אריאל, איש חי רב פעלים מקבציאל, צדקתו כהררי קל, מפום ממלל ברבן בתורתו וחכמתו מלאה פני תבל תנובה ותבונה, האלקי קדוש שמו נודע בשער בת רבים, כקש"ת מו"ה אברהם יהושע העשיל זצלה"ה. אבד"ק קאלביסוב וק"ק אפטא וק"ק יאסי ולבסוף ימיו תקע אהלו של תורה להאיר לארץ ולדרים בק"ק מעזיבוז יצ"ו ו'. (מתוך דברי הרה"ק משולם זוסיא נכד רבינו).

רבינו בדרך החסידות. סיפור זה סיפר רבינו להרה"ק רבי יקותיאל שמעלקא בנו של הרה"ק רבי משה לייב מסאסוב, וא"ל רבינו שצריך הוא להכיר לו טובה, שהיושבים בעגלה היו אחד הוא אביו הרה"ק רמ"ל מסאסוב והשני הרה"ק רבי לוי יצחק מברדיטשוב (דברים עדיפים ח"ב).

מעט שהחל רבינו לנסוע אל המאור הגדול אשר בליזענסק, אל הרה"ק הרבי ר' אלימלך זי"ע, החלו בקהילתו לנכות משכרו, חלף כל נסיעותיו. ובזאת החל רבינו לסבול מזלעפות רעב ובביתו היה עוני ומחסור עד כדי פיקוח נפש, ואחר תקופת עוני זו, באמצע ימי סוכות אל רבו הרה"ק הר"ר א"א שפעל בעבורו שנה טובה בהרחבת

כארז איתן הנטוע בגן עליון, בינות גאוני צדיקי וקדושי קמאי, הלא המה עוד מתקופת תלמידי הבעש"ט, עלה ונתעלה כתמר הפורח משכמו ולמעלה. רבינו הקדוש והנורא אוהבן של ישראל מוה"ר אברהם יהושע העשיל מאפטא זי"ע, אשר במשך תקופת חייו, איתן היה מעמדו מצדיקי דורו אשר שמו התקדש והוזכר בסילודין בפי כל.

זרח השמש

שמשו של רבינו האיר זרח בשנת תק"ח בעיר זמיגראד אשר במחוז ריישא, בבית עתיר היחס של הרבני הנגיד המופלא גן הדסים מוכתר בנימוסים ערוגות הבושם שלשלת היוחסין (תוארים שכתב רבינו על אביו) מו"ה שמואל ראב"ד דק"ק עיר חדש (נישטאט), צאצם של הגה"ק הרבי ר' העשיל מקראקא, מהר"ם מלובלין, השר הקצין רבי שאול וואהל וזקיני המהר"ם פאדווא, ה"ז והב"ח ועוד. מינקותו נטשו ברבינו מדרגותיו הנעלות ומאז "היו מגידים לו עשבי השדה את העתידות המתרחשות ובאות, וכן היו לו מדרגות רבות של נבואה", ורבינו ביקש מהשי"ת שיטלה ממנו יען שחשש שמדרגות אלו עלולין להטות אותו מעבודת השם (היכל הברכה דברים). וכך שח רבינו לימים, לפני הרה"ק מרוזין כי "בינקותו היו אבריו מגידין לו את העתידות, אך הוא ביקש מהשי"ת לקחתו ממנו כי צער גדול היה לו כשראה צרות ישראל הבאים, אשר אין בידו לבטלן" (מאמר מרדכי את ח).

רבינו השקיע את כל כוחותיו וביגיעה עצומה בקדושה וטהרה עמל בעסק התורה, עד אשר נודע היה שמו כגאון עצום אשר יד לו ושם בכל חורי התורה. וכאשר הגיע לפרק האיש מקדש, נלקח לבית חותנו הרבני מו"ה יעקב מק"ק טוטשין, לביתו הצדקנית מרת חיה, ואחר נשואיו המשין רבינו לשקוד על תלמודו שהוא סמוך על שולחן חותנו. שנים מועטות אח"כ נתמנו פרנסי ק"ק קאלבסוב הסמוכה לטוטשין, ונתנו עיניהם בהאברך העילוי מטוטשין, וביקשו מאתו לבוא לכהן פאר בעירי המהוללה.

באור החסידות

באותם הימים שבתו על כס הנהגתו בקולבסוב, נקלעו לביתו וביקשו להתאכסן שני אנשי צורה אינם ידועים, ושאלהו אם יש לו מיטה עבורם, רבינו הכניסם לביתו ונתן להם חדר וגם צידה, וחזר תכף ללימודו. השנים ישבו לשוחח ביניהם ורסיסי שיחתם נקלטו באוזני רבינו והפעימו את רוחו, אך הוא עצר בעדו והמשיך בכל כוחו להתרכז בלימודו. אחר הלכו עמו לתפילת מנחה ומעריב. בחצות הלילה כאשר קם רבינו לעבודתו ית"ש, הבחין שגם האורחים כבר הקיצו ושוב יושבים ומשוחחים ברזי עולם. בעלות השחר קמו ונפרדו מאתו לשלום ופרחו להם לדרכם, רבינו שב ללמוד, והנה באחת האירו במוחו שברי דבריהם ודמו בעיניו כאוצרות פז שפותחין עבורו שערי אורה ורוז. רבינו הצטער מאוד על ששילחם ללא לשאל מי הם. אחר כשבועיים, באשמורת הבוקר, כאשר ישב רבינו באכסדרת ביתו וישב והתעמק בשרעפיו, לפתע הבחין בעגלה חולפת ובתוכם יושבים שני יהודים אלו, רביו נרעש כולו ורץ החוצה יתיק, (מחוב חיפזון ירא רבינו אף ללא מבעת הרבנות להאיש) ורץ אליהם לשוח עמהם, אך אלו פנו אליו קצרות. אל רבינו שמא תרצו דבר מאכל, וכאשר נענה בהן, רץ לבית המאפה לקנות עבורם פת לחם, אך כשחזר ראה רק את אופן מרכבותם כי המה כבר נסעו מזה, רבינו החל לרוץ בכל כוחותיו אחריהם זמן רב, עד אשר ראו יושבי העגלה שאפסו כוחותיו אז העלה לעגלתם, וכיונו פעמי אל הרה"ק הרבי ר' אלימלך מליזענסק, ומאז נקשרה נפש

הדעת, וכאשר יחזור לביתו, ימצא כבר שולחן ערוך לסעודת החג ומאז לא יחסר לו כלום (אהל אלימלך).

בהיכלה של ליזענסק, קנה רבינו את רום מעמדו והי' מארבעת התלמידים הקרובים ביותר להרה"ק הר"ר א"א ואף רבו העריצו ותינה את רוב קדושתו, כאשר שח פ"א להרה"ק רבי משה צבי מסאוורן ששאלו אודות רבינו "מי הוא האברך אשר כל מראהו אומר פאר והדה השיב לו הרה"ק, שמו הוא אברהם יהושע העשיל, וכשמו כן תהלתו אברהם, כאברהם אבינו הוא שלם במידת החסה, יהושע, כיהושע בן נון במידתו כנשיא ישראל וכמנהיג, והעשיל, גאון מופלא הוא כזקיניו הגאון הקדוש הרבי רבי העשיל מקראקא" (החסידות). רבו אף הכשירו למדרגות רבות ונשגבות, פ"א הוציאו החוצה וישבו על אחד האבנים ואז לימדו את סדר כוננת ועבודת האכילה, ומאז חש רבינו טעם עפר בכל מאכליו, ולאחר פרק זמן אמר לו הרה"ק, "אחר שכבר למדת את עבודת האכילה הנך יכול כבר להרגיש טעם מאכל" (יהי אמן). עוד אמר עליו רבו בעת שאמר פ"א "קומה ה' למנוחתך" "שרבינו והרה"ק מלובלין מסייעים בעדו להכניס בביהמ"ק העליון את הארון והלוחות לקודש הקדשים".

המשך בעמוד הבא <<<

ישיבת בין הזמנים דחסידי זוטשקא בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

אלמלא תורה לא נתקיימו שמים וארץ

בשמחה רבה הננו לבשר
לכלל הבחורים המסתופפים בצל הקודש
כי בסייעתא דשמיא הוקמה

מסגרת מיוחדת לימי חודש ניסן הבעל"ט

לעידוד ההתמדה בתוה"ק בימים נשגבים אלו
וללימוד סדר ליל התקדש החג כהלכתה

- סדרי הישיבה הינם בין כותלי הבית בלבד -
3 שעות בין השעות 1.00-9.30 לפנה"צ 4.00-7.30 אחה"צ
הלימוד עם חברותא משיבתנו הק' - בטלפון, או עם אח או אב
יש להירשם אצל הרב אברהם מנחם אייזנבאך 0548488675

לתלמידים יחולק ב"ה קונטרס עם תכני הלימוד

הַרְחֵמֶן, הוא יַעֲשֶׂה לָנוּ נְסִים וְנִפְלְאוֹת

וגם עלי תלו חבל בצוארי, ומשכו אותו, והוציאו כל איש מעלי ונשארתי לבדי בכיתי, ואמר לי "עכשיו בקש". ולא הבנתי בתחילה מה כונתו, אם שאבקש אותו או מה. עד שהתבוננתי כיון שישבתי עם הספר אמר לי שאבקש להשי"ת. ^כ ועמדתי מהספסל ואמרתי ויודי עד אמצע רחום וחנן, ואמר "דיי" והסתכל למעלה כמבקש יתד, ועמד קצת, ונתישב ואמר "הי נניח אותו בחיים עדיין". ^כ ופתח החבל, ולקחו מעל צוארי. וחבריו עמדו לפניו בדרך שלא ילך בלא כלום ונתנו לו מספריים שיגזזו עכ"פ הפיאות והזקן, ^כ והוא אמר בכח "אמרתי פעם אחת לא!" ^כ והבנתי שהוא הגדול בהם, ונדמה שאמר להם בהלכו שיענשו עוד על זה. ולקח ספר תהלים שהי' לפני והשליכו בחוץ, ושוב אמר שאלך ואקחנו לי. והם הלכו להם, והלכתי במורא לחוץ אחריהם ולקחתי.

בְּמוֹ שֶׁעָשִׂית לְאֲבוֹתֵינוּ, בְּיָמִים הָהֵם בְּזִמְנֵי הַזֶּה:

מתוך סיפור התלאה ונס ההצלה
שכתבו רבינו הנחל יצחק וה"ה בספה"ק
לכבוד יום ההצלה ה' ניסן

אומר לכם מה אומר השי"ת 'כי ידבר שלום אל עמו ואל חסידי' שאכן מסכים עמהם, ובתנאי ש'אל ישובו עוד לכסלה'. אח"כ המשיך לעוד לדבר דברים עמוקים ונשגבים, והיו הדברים מאירים כבשעת מתן תורה. (מאיר עיני הגולה, ואמר הרה"ק הר"מ מגור שכאשר הטה רבינו אהנו לשמוע היה נראה בחוש כאילו שומע הדברים מפי הגבורה ממש).

לעת זקנתו הוסיף רבינו קדושה על קדושתו, והרה"ק מסאוורן אמר על רבינו שכאשר היה אצלו לעת זקנתו היה בדרגה נעלית עד מאוד, והתעלה על צדיקי דורו, ואמר שע"ז אמר הכתוב עטרת תפארת שיבה שבימי זקנתם משיגים הם ביום א' מה שהשיגו לעת צעירותו בכמה שנים (כתבי ר"י ש"ר).

סילוקו של צדיק

ויהי כי ארכו הימים ואברהם זקן בא בימים, החל רבינו לשוח מענין פטירתו ואמר שפטירת הצדיק אינו אלא כפושט בגדי חול ולובש בגדי קודש, ולמה נחלה הצדיק מקודם קצת, שלא יאמרו שמת מיתה חטופה ל"ע (מאמר מרדכי). ואכן ימים אחדים קודם פטירתו נחלש רבינו, ובר"ח ניסן אחר ברהמ"ז של סעודת ר"ח, פנה רבינו, כאשר כולו אחו שרעפי קודש ובווער כלפיד אש, ופנה אל השולחן והמנורה, ואל ספריו וספרי התורה וארון הקודש, ואל כוס הקידוש והמשקוף והמזוזה, כאשר הוא פונה אל כל אחד ואחד מהחפצים ופורט לפרטים שכולם יעידו עליו שכל מעשיו היו לשם שמים בלי שום פניה ח"ו, והכל לעשות נחת רוח לביית"ש. ואח"כ צוה שיעשו מהשולחן שאכל עליו את ארונו (ש"ס). ומאותו יום נחלש רבינו, והרעישו החסידים עולם ומלואה בתפילות בעדו, וכאשר הגיע אליו הרה"ק מראפשיץ לבקרו, א"ל רבינו הנה אנכי הולך בדרך כל הארץ, והסתגר עמו בחדר ומסר לו סודות גדולים (דברי שלום).

ביום ה' ניסן, שנת תקפ"ה, היום שבו הגיע רבינו לתכלית שנותיו, החל רבינו להרעיש מענין ביאת המשיח, והתאונן על גלות ישראל, ואמר: "הרה"ק מבארדיטשוב הבטיח קודם פטירתו כי כאשר יבוא לעולם העליון לא ינוח ולא ישקוט עד אשר יחוש את הקץ, אולם בבואו לשם השתעשעו עמו דרי מעלה והשכיחו זאת מעמו, אך אני לא אנוח ולא אשקוט עד אשר אביא את הישועה הגדולה" (דור דעה). אח"כ הוסיף ואמר: "ריבוש"ע ידעתי שאין בידי זכות להכנס לג"ע בין הצדיקים, אך זאת אבקש ממך שאם תרצה להכניסנו לגהנום בין הרשעים, הרי ידעת שתכלית שנהא שנתים מפני שעברו על רצונך, לכן אבקש, שתוציא משם כל רשעי ישראל קודם שתכניסני" (מגיבורי החסידות). אחר עלה על יצועו ובאש להבה החל לומר הפיוט "האדרת והאמונה" ובתיבת "הדעה והדיבור" יצאה נשמתו בטהרה ואתקטיר בהאי קטירא לחיי עלמא, ונטמן כבוד בעיר מעזיבו ע"י הבעש"ט הקדוש ולפי צוואתו לא נרשם על המצבה שום תואר מלבד "אוהב ישראל" שבוז התפאר כל ימיו. זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן.

קודם פטירתו של הרה"ק הר"א, כאשר העניק את כוחותיו האלוניים לתלמידיו הקדושים, נתן לרבינו את כחו שבפיו, וכאשר נודע גודל עבודתו הקדושה של רבינו בארשת שפתיו, וכאשר התבטא עליו הרה"ק הרבי ר' ברוך ממעזיבו אחר ששמע את דיבורו הק' בשוחחו עמו בגוזמאות מופלאות, ואמר אח"כ ש"מכל פולין לא ראיתי חכם מופלא כמוהו, ויש לו משקלות זהב בפיו ושוקל בהן כל דיבוריו בטרם יוציאם מפיו" (עשר אורות). וכ"כ הרה"ק מקאמרנא "וכך ראיתי למורי הקדוש מוה"ר אברהם יהושע העשיל ממעזיבו, פ"א עמדותי לפניו והוא היה מדבר עם אלמנה אחת והבנת דבריו שהיה מדבר עמה בחכמה עמוקה מעין גלות השכינה היתה כאלמנה עד שהחלתי לבכות, וגם הוא בכח" (זוהר ח"י באשית). והרה"ק מקאזניץ אמר עליו פ"א במעלי יומא דכיפורי שבזמננו יש לנו כוח האבות הק' והרה"ק מאפטא הוא בחינת אברהם אבינו, הרה"ק מלובלין בחינת יצחק והוא עצמו בחינת יעקב (פני צדיק).

על כס הרבנות

על רבנותו של רבינו המליצו דורשי רשומות שהוא סימן "מלכותיה קאי"ם, שהיה רב בעירות קאלבסוב, אפטא, יאס, ומעזיבו. ואכן בכל עיר כיהן רבינו במלא עיזוז כוחו, וסיפורים רבים ונפלאים ישנם על כוחו הגדול בפסקיו הנחצבות ממקור התורה מהמאור העליון, ותשובות אחדות נשתיררו מרבינו עם גדולי דורו אשר כולם כאחד מפליגים בגדולתו ובכח תורתו. ובסוף ימיו לעת זקנתו, איוה רבינו לו למושב את עיר הקודש מעזיבו, אחר שנסתלק הרה"ק הרבי ר' ברוך לבית עולמו. וכאשר הגיע רבינו לכהן פאר במעזיבו, וראשי הקהל ראוה זקן ושבע ימים, א"ל רבינו שאין הם צריכים לדאוג על שהוא זקן, כי יכהן שם עוד כמספר השנים שכינהו שם כל הצדיקים שהיו שם. הבעש"ט הקדוש, הרה"ק הדגל, והרה"ק הר"ב, מהעיר מעזיבו היתה מצודתו של רבינו פרוסה על כל קצוות הארץ, ובפי הכל היה נערץ ונקדש, ולעת זקנתו כאשר היה זקן האדמו"רים, ובפרט אחר הסתלקות שלושת הרועים, החוזה, המגיד מקאזניץ, והרה"ק מרימנוב, שאז יצא שמו לתהילה כצדיק דורו, וכאשר ידוע מהחנתונה הגדולה באוסטיילא אשר נהרו אליה כל צדיקי הדור לחלוק כבוד לרבינו, וכאשר ידוע שבעת הסעודה, בשיח קדשו החל רבינו לרדש בעוז על חובת הקב"ה כביכול להרעיף טובה על ישראל ומתוך כך ישובו בתשובה, כאשר מרחיב לבאר את הוויכוח של נכסת ישראל והשי"ת שכ"י אומרת השיבנו ה' והשי"ת אומר שובו אלי, ואמר רבינו שאף דוד מלך ישראל אומר (תהלים פ"ה) 'הלוא אתה תשוב' שהקב"ה צריך להקדים ולשוב, 'תחיינו' במנוחת עולם, ואז 'ועמך ישמחו בך' מתוך שמחה וטוב לבב, וסיים הראינו ה' חסדיך וישעך נתן לנו. אח"כ החריש ואמר, 'כעת אשמעה מה ידבר קל' והטה רבינו אזנו אל השולחן כשומע דבר מה, ואחר אמר למסובים

יעמדו על הרכבה מצדיקי הרבים שהרימו תרומתם להוצאת הגליון

- ידידנו הנכבד הרה"צ ר' ישראל ישכר רבינוביץ שליט"א לרגל היכנס בנו כמר יעקב ירחמיאל צבי נ"י לעול תורה ומצוות בשעט"מ ולמול טוב ויה"ר שיראה ממנו ומכל יוצ"ח רוב נחת דקדושה וכט"ס אב"ר
- ידידנו הנכבד הרה"ח ר' שרגא נוטליב הי"ו לרגל אירוסיו בתו למז"ט ובשעט"מ ויה"ר שיהא הבנין עדי עד ויזכה לראות מכל יוצ"ח רוב נחת דקדושה וכט"ס אב"ר
- ידידנו הנכבד הרה"צ ר' ישראל ישכר רבינוביץ שליט"א לרגל הולדת הנכד בן לבנו הרב יחיאל יהושע שליט"א למול טוב ויה"ר שיראה ממנו ומכל יוצ"ח רוב נחת דקדושה וכט"ס אב"ר
- ידידנו הנכבדים הרה"ח ר' משה יעקב זולדאן שליט"א וחתנו הר"ר שלמה אלעזר ברבר הי"ו לרגל הולדת הנכדה הבת למול טוב ויה"ר שיראה ממנה ומכל יוצ"ח רוב נחת דקדושה וכט"ס אב"ר

הגליון נדפס בחסות דפוס שווה לברכה והצלחה בכל הענינים • רח' השלושה 30 ב"ב • 03-6579999